

Pētījums par fizisko aktivitāti, uztura paradumiem un ķermeņa masas indeksu 5-6 gadīgiem pirmsskolas vecuma bērniem Latvijā

Īstenots ESF projekta „Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” (Identifikācijas Nr.9.2.4.1/16/I/001)” ietvaros

Iveta Pudule
Slimību profilakses un kontroles centra
Vecākā sabiedrības veselības analītiķe

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Pētījuma mērķis

Iegūt reprezentatīvu, uz pierādījumiem balstītu informāciju par liekās ķermeņa masas un aptaukošanās izplatības rādītājiem pirmsskolas vecuma bērniem, kā arī par bērnu fizisko aktivitāti un uztura paradumiem Latvijā.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Pētījuma uzdevumi

- Noteikt pirmsskolas vecuma bērnu ķermeņa masas indeksa (KMI) sadalījumu, veicot novērtējumu atbilstoši noteiktajām KMI grupām:
 - nepietiekama ķermeņa masa;
 - normāla ķermeņa masa;
 - lieka ķermeņa masa;
 - aptaukošanās.
- Noskaidrot bērna uztura un fiziskās aktivitātes paradumus mājās, veicot vecāku aptauju.
- Iegūt informāciju par pirmsskolas izglītības iestāžu (PII) vides atbilstību veselīga uztura paradumu un fiziskās aktivitātes veicināšanai, aptaujājot atlasē iekļauto PII grupu audzinātājus.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Pētījuma metodes

- Mērķa grupa: 5-gadīgi PII audzēkņi
- Pētījuma dizains: Šķērsriezuma pētījums
- Pētījuma instrumenti:
 - Antropometrisko datu pieraksta forma antropometrisko parametru noteikšanai;
 - Vecāku anketa par bērna veselības paradumiem ģimenē, izmantojot standartizētu aptaujas anketu
 - PII atlasīto grupiņu audzinātāju anketa.
- Vecāku pasīvā piekrišana bērna dalībai pētījumā ar standartizētu aptaujas anketu
- Ķermeņa masas indeksa novērtēšanai izmantota PVO procentiņu metode un z-vērtību metode, atbilstoši katra bērna dzimumam un vecumam.
- Mērījumu noteikšanai izmantoti vienādi mērinstrumentu komplekti (SECA elektroniskie sviri, stadiometri un mērlentas).
- Pētījuma metodikas atbilstība zinātnisko pētījumu ētikas prasībām saskaņota Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas atbalsta fonda Medicīnisko un biomedicīnisko pētījumu Ētikas komitejā.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Izlase

- Izlases metode: stratificētā klasteru izlase, kurā mazākā izlases vienība ir PII.
- Ģenerālais kopums: 2015.gadā dzimušie bērni PII (n=17627).
- PII stratifikācijas pazīmes:
 - apdzīvotās vietas tips (Rīga, republikas nozīmes pilsētas, citas pilsētas un lauki);
 - apmācības valoda (latviešu, latviešu/krievu vai cittautu (ieskaitot krievu)).

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Izlases apjoms

- PII izlase:
 - Izlasei derīgo PII skaits – 490
 - Plānotais PII skaits izlasē – 169
 - Sasniegtais PII skaits izlasē – 170
 - Sasniegtais PII grupiņu skaits izlasē -294
- Mērķgrupas bērnu izlase:
 - 2015. gadā dzimušo bērnu skaits izlases prasībām atbilstošajās PII – 16624 bērni
 - 2015.gadā dzimušo bērnu plānotā izlase – 5994 bērni
 - 2015.gadā dzimušo bērnu sasniegtā izlase – 3410 bērni

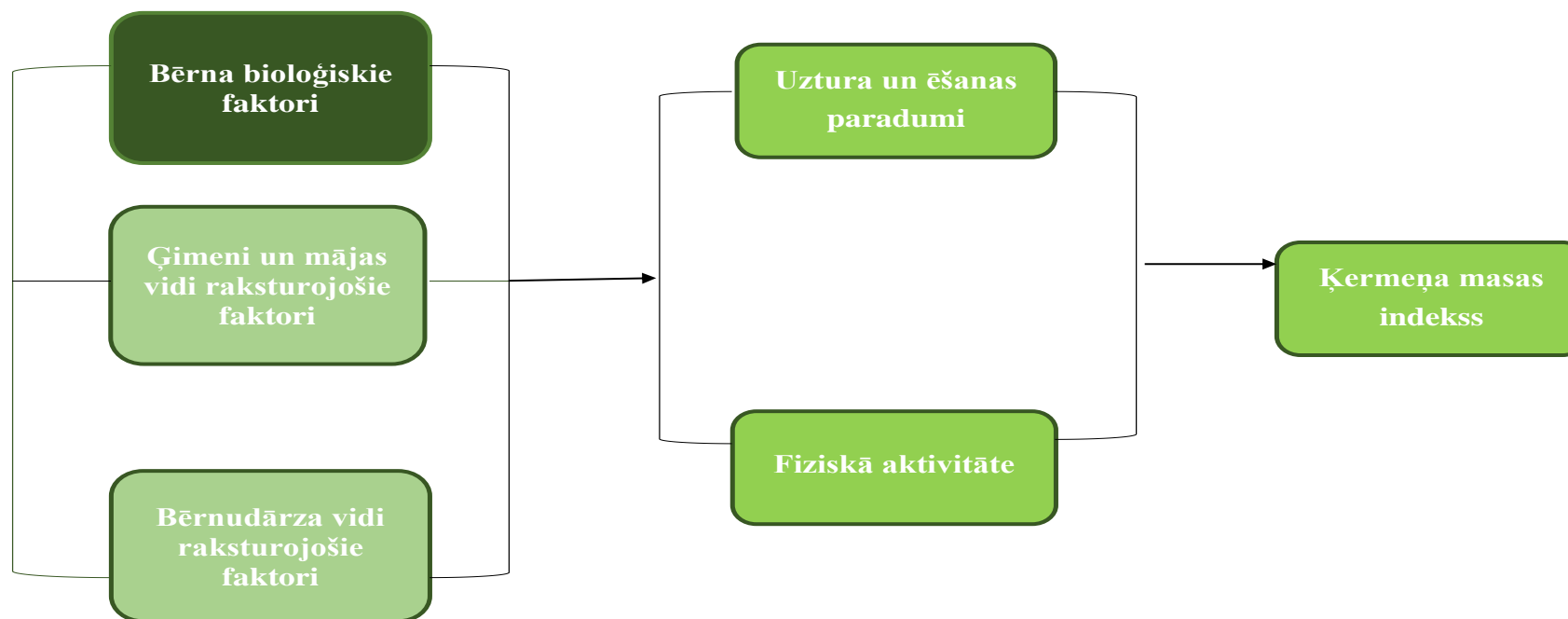

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Pētījuma konceptuālais modelis

Pētījuma metodikas izstrādātājs izveidoja pētījuma koncepciju, ņemot vērā Dahlgren & Whitehead (1991) izstrādāto veselību ietekmējošo faktoru modeli

Dahlgren, G., Whitehead, M. (1991). Policies and Strategies to Promote Social Equity in Health. Stockholm, Sweden: Institute for Futures Studies.

Pētījuma instrumentārijs

- Bērna antropometrisko datu pieraksta forma:
 - bērna dzimums, dzimšanas diena, mēnesis un gads, laiks kopš pēdējās maltītes ieturēšanas, bērna apģērbs mērījumu veikšanas brīdī, mērījumu veikšanas datums un laiks, auguma garums, ķermeņa masa, vidukļa un gurnu apkārtmērs.
- Vecāku aptauja (anketēšana) par bērna veselības paradumiem ģimenē:
 - bērna dzimšanas svaru, zīdīšanu, uztura paradumiem ģimenē, fizisko aktivitāti, brīvā laika pavadīšanu, vispārējo ģimenes sociālekonomisko raksturojumu.
- Pirmsskolas izglītības iestādes aptauja (anketēšana):
 - PII organizētās fiziskās aktivitātes audzēkņiem, infrastruktūra fizisko aktivitāšu veikšanai, ēdināšanas nodrošināšana PII un bērnu iesaiste veselīga uztura paradumu veicināšanā.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Sagatavošanās datu savākšanas procesam

Izvērtējot izsludināto ārkārtas stāvokli valstī saistībā ar COVID-19 infekcijas pandēmiju, SKDS:

1. veic pārrunas ar pilotēšanā iesaistīto PII vadītājam par iespēju pētījuma veikšanai piesaistīt izvēlēto PII grupiņu audzinātājas vai PII ikdienā strādājošās medicīnas māsas

PII vadītājas neiebilda pret pētījuma realizāciju

2. Īsā laikā izveido filmu antropometrisko pētījumu veikšanas apmācībai, piesaistot kino profesionāļus (SIA *Chaland Films*) un antropometrijas speciālistu.

Rezultātā izveidota 16,8 minūšu gara mācību videofilma, kas ir inovatīva apmācību metode pētījuma veikšanai neplānoti ekstremālos apstākļos.

Tajā īsi, kodolīgi un ilustratīvi parādīta plānotā pētījuma norise PII, t.i., anketu izdāle vecākiem, precīza un detalizēta bērnu svēršanas un mērīšanas norise, aptauju anketu aizpildīšanas un SKDS pārstāvju un PII darbinieku kontaktēšanās process

3. lūdz izskatīt un akceptēt Veselības ministrijai lūgumu par papildus personāla piesaistīšanu pilota pētījuma veikšanai un pētījuma datu savākšanas posmam

4. pārbauda pētījuma norises mehānismu, kurā bija piesaistīts papildus personāls, veicot pilota pētījumu trīs PII

Pilotpētījums pilnībā apstiprināja izstrādātās aptaujas metodes darbspējību COVID-19 infekcijas izraisītās epidemioloģiskās situācijas apstākļos, ievērojot Pasūtītāja visas noteiktās kvalitātes un metodoloģiskās prasības

- **Filmas links**

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Pētījuma galvenie rezultāti

5-gadīgo bērnu ĶMI novērtējums

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Sasniegtās izlases raksturojums

Mērījumu veikšanas brīdī 5 gadu vecumu bija sasnieguši 3009 bērni:

		Skaitis (n)	Procenti (%)
Dzimums	Zēni	1520	50,5
	Meitenes	1489	49,5
Apdzīvotas vietas tips	Rīga	953	31,7
	Republikas nozīmes pilsētas	717	23,8
	Citas pilsētas	718	23,9
	Lauki	621	20,6

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

ĶMI novērtējums ar procentiņu un z-vērtību metodi

	Procentiņu metode		z-vērtību metode	
	n	%	n	%
Kritiski nepietiekama ķermeņa masa	54	1,8	36	1,2
Nepietiekama ķermeņa masa	274	9,1	319	10,6
Normāla ķermeņa masa	2102	69,9	2054	68,3
Liekā ķermeņa masa	362	12,0	408	13,6
Aptaukošanās	217	7,2	192	6,4
Kopā	3009	100	3009	100

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

ĶMI novērtējums dzimuma grupās (%)

	Procentiņu metode		z-vērtību metode	
	zēni	meitenes	zēni	meitenes
Nepietiekama ķermeņa masa	12,1	9,7	12,6	10,9
Normāla ķermeņa masa	68,2	71,6	66,8	69,7
Liekā ķermeņa masa	12,7	11,3	14,3	12,8
Aptaukošanās	7,1	7,3	6,3	6,5

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

ĶMI novērtējums ar PVO procentiņu metodi bērnu dzīvesvietas grupās (%)

	Rīga	Republikas nozīmes pilsētas	Citas pilsētas	Lauki
Nepietiekama ķermeņa masa	12,3	9,9	9,8	11,3
Normāla ķermeņa masa	71,2	66,7	69,6	71,7
Liekā ķermeņa masa	11,0	14,8	12,3	10,1
Aptaukošanās	5,5	8,6	8,4	6,9

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

ĶMI novērtējums vecāku izglītības līmeņa grupās (%)

	Procentiņu metode		z-vērtību metode	
	Zems izglītības līmenis	Augsts izglītības līmenis	Zems izglītības līmenis	Augsts izglītības līmenis
Nepietiekama ķermeņa masa	8,5	12,2	9,0	13,1
Normāla ķermeņa masa	68,7	71,1	67,3	69,6
Liekā ķermeņa masa	12,6	11,3	14,7	12,4
Aptaukošanās	10,2	5,4	9,0	4,8

Vecāku aptaujas rezultāti par bērna veselības paradumiem ģimenē

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

 SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS

5-gadīgo bērnu dzimšanas svara grupas

	Skaitis (n)	Procenti (%)
Zems dzimšanas svars: līdz 2500gramiem	137	5,0
Normāls dzimšanas svars: no 2500 līdz 3800gramiem	1810	66,5
Augsts dzimšanas svars: virs 3800 gramiem	774	28,4
Kopā	2721	100

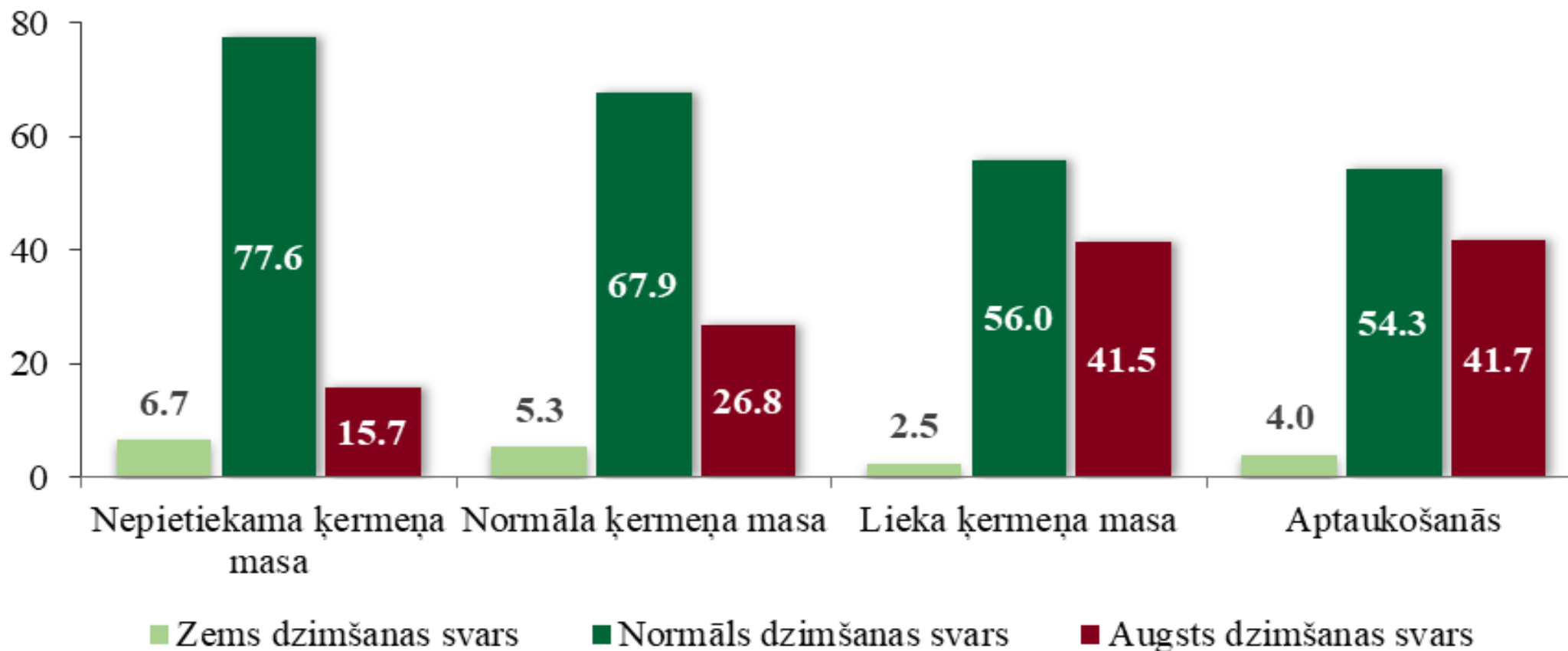

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

5-gadīgo bērnu dzimšanas svars saistībā ar bērnu ĶMI novērtējumu pēc PVO procentiņu metodes (%)

Krūts barošanas ilgums zīdaiņa vecumā 5-gadīgiem bērniem

	Skaitis (n)	Procenti (%)
Nemaz, vai mazāk kā mēnesi	536	19,5
1-6 mēnešus	691	25,0
7-12 mēnešus	756	27,3
Ilgāk kā gadu	781	28,2
Kopā	2764	100,0

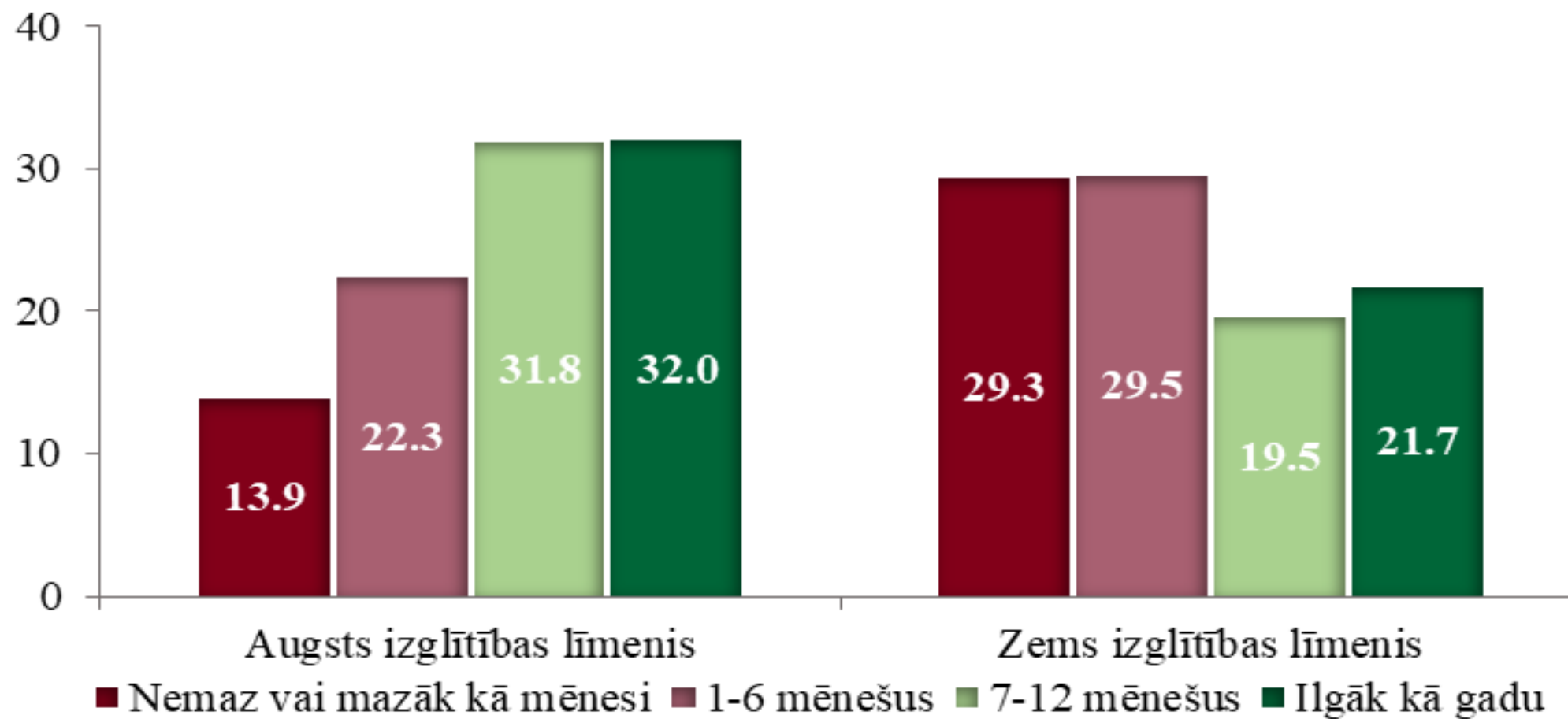

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

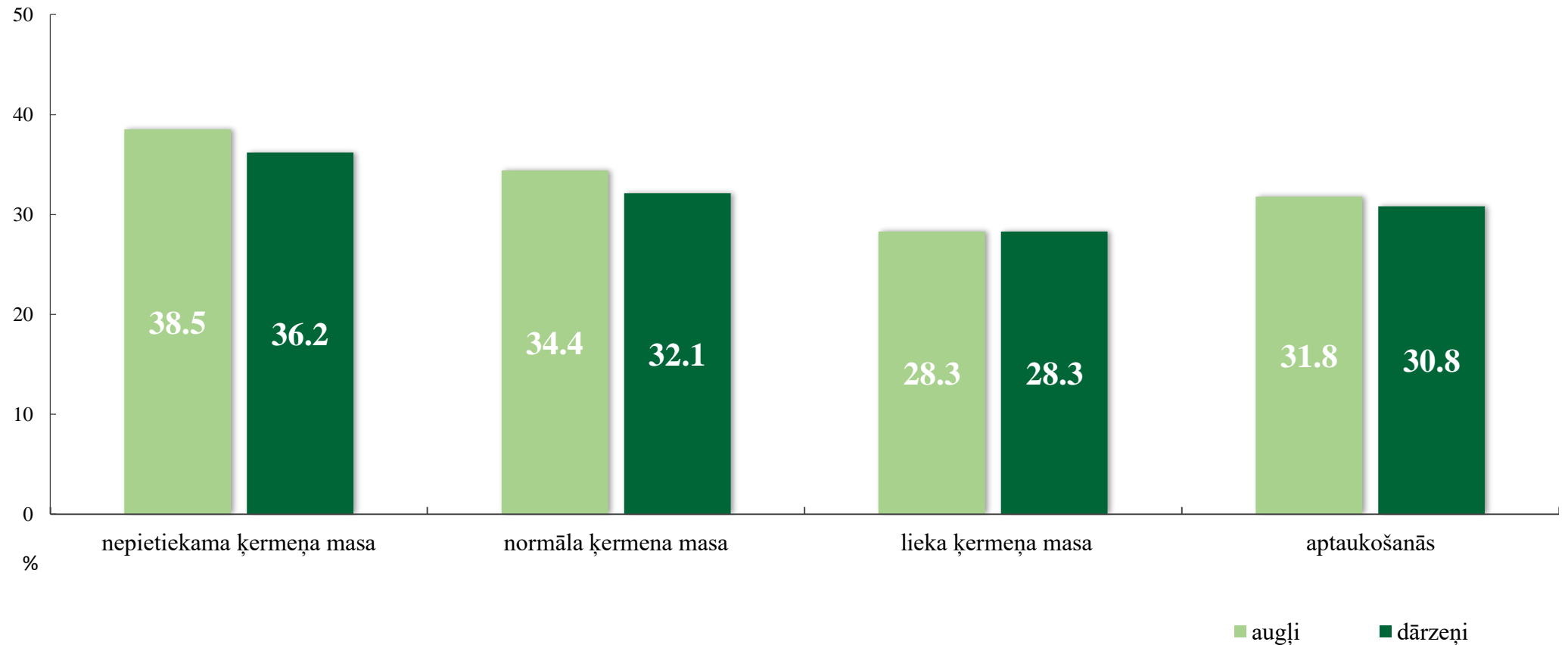

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

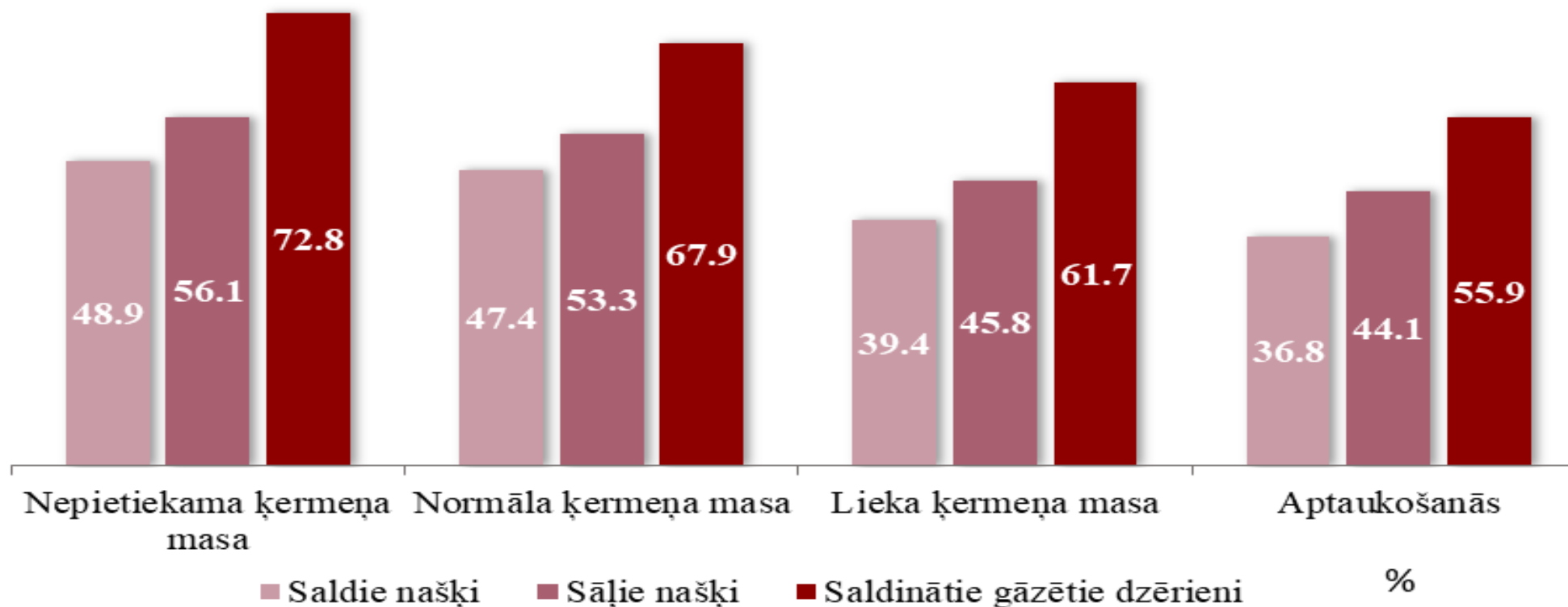
Zīdīšanas ilgums saistībā ar vecāku izglītības līmeni (%)

Augļu un dārzeņu patēriņš bērniem katru dienu ĶMI grupās pēc PVO procentiņu metodes (%)

Bērnu ĶMI saistība ar regulāriem vecāku ierobežojumiem noteiktu pārtikas produktu ikdienas patēriņā (%)

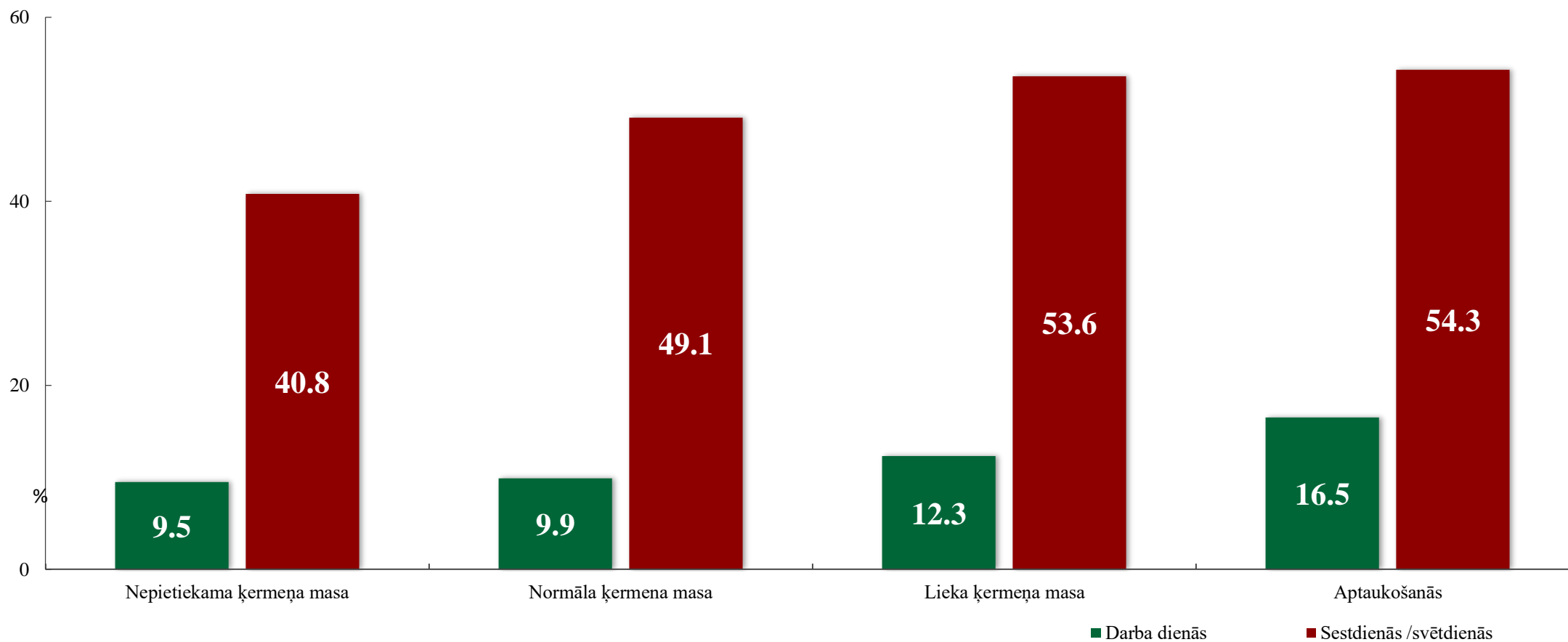

Laiks, ko bērni brīvajā laikā darba dienās un sestdienās, svētdienās pavada skatoties TV, izmanto elektroniskās viedierīcēs, vecāku izglītības grupās

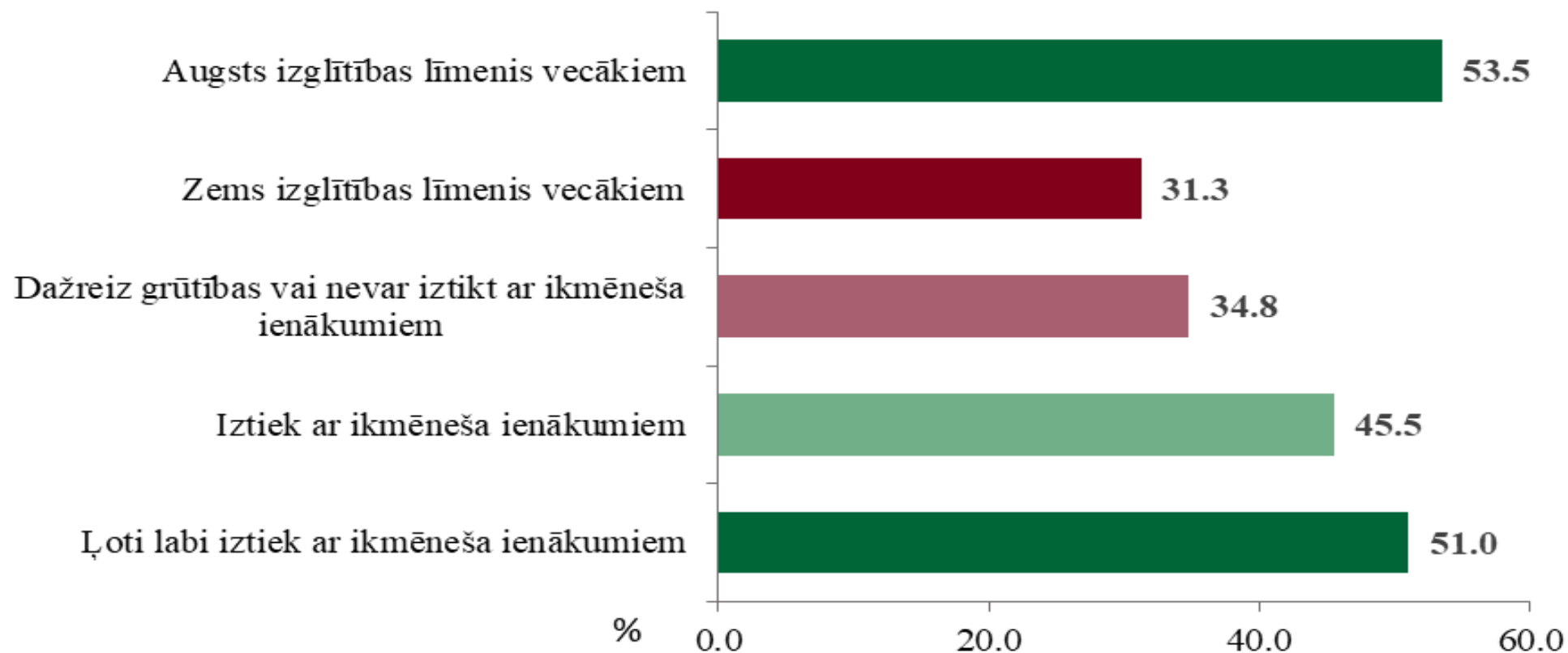
		Zems izglītības līmenis vecākiem		Augsts izglītības līmenis vecākiem		kopā	
		n	%	n	%	n	%
Darba dienas	Nemaz	29	3,2	54	3,0	83	3,1
	Mazāk kā 1h	72	7,8	263	14,7	335	12,4
	1-2h	684	74,3	1319	73,8	2003	74,0
	3-4h	123	13,4	132	7,4	255	9,4
	5h un vairāk	12	1,3	19	1,1	31	1,1
Sestdienas un svētdienas	Nemaz	10	1,1	17	1,0	27	1,0
	Mazāk kā 1h	23	2,5	40	2,2	63	2,3
	1-2h	384	41,8	905	50,6	1289	47,7
	3-4h	383	41,7	700	39,2	1083	40,0
	5h un vairāk	118	12,9	125	7,0	243	9,0

Laiks, ko 5-gadīgi bērni brīvajā laikā darba dienās un sestdienās/svētdienās pavada skatoties TV, izmanto elektroniskās viedierīces trīs stundas un vairāk, ĶMI grupās pēc PVO procentiņu metodes

5-gadīgo bērnu īpatsvars, kuri brīvajā laikā piedalās sporta un/vai deju nodarbībās ārpus PII organizētajām aktivitātēm vecāku izglītības un ģimenes finansiālo apstākļu grupās (%)

Pirmsskolas izglītības iestādes audzinātāju aptaujas rezultāti

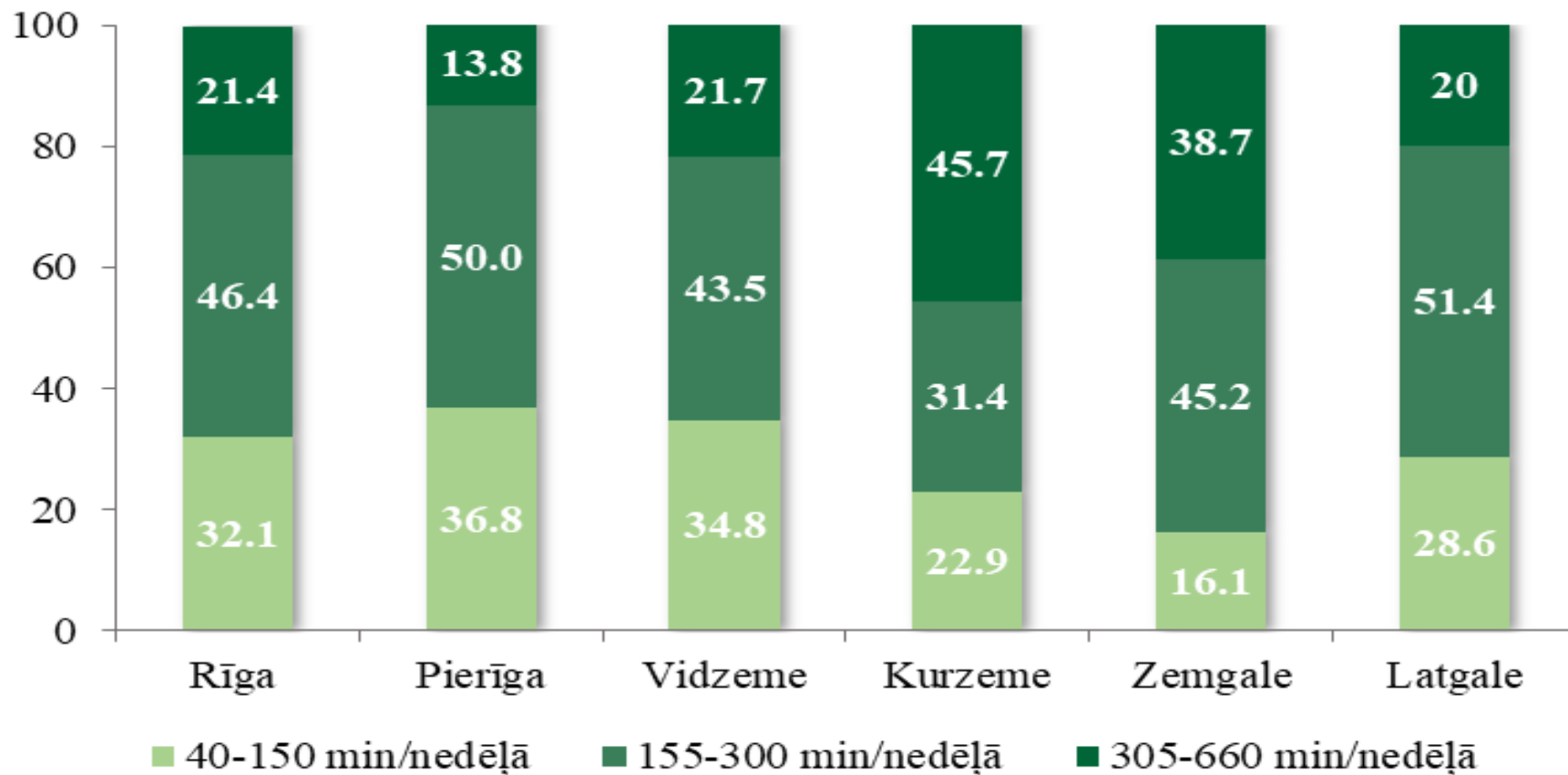
NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

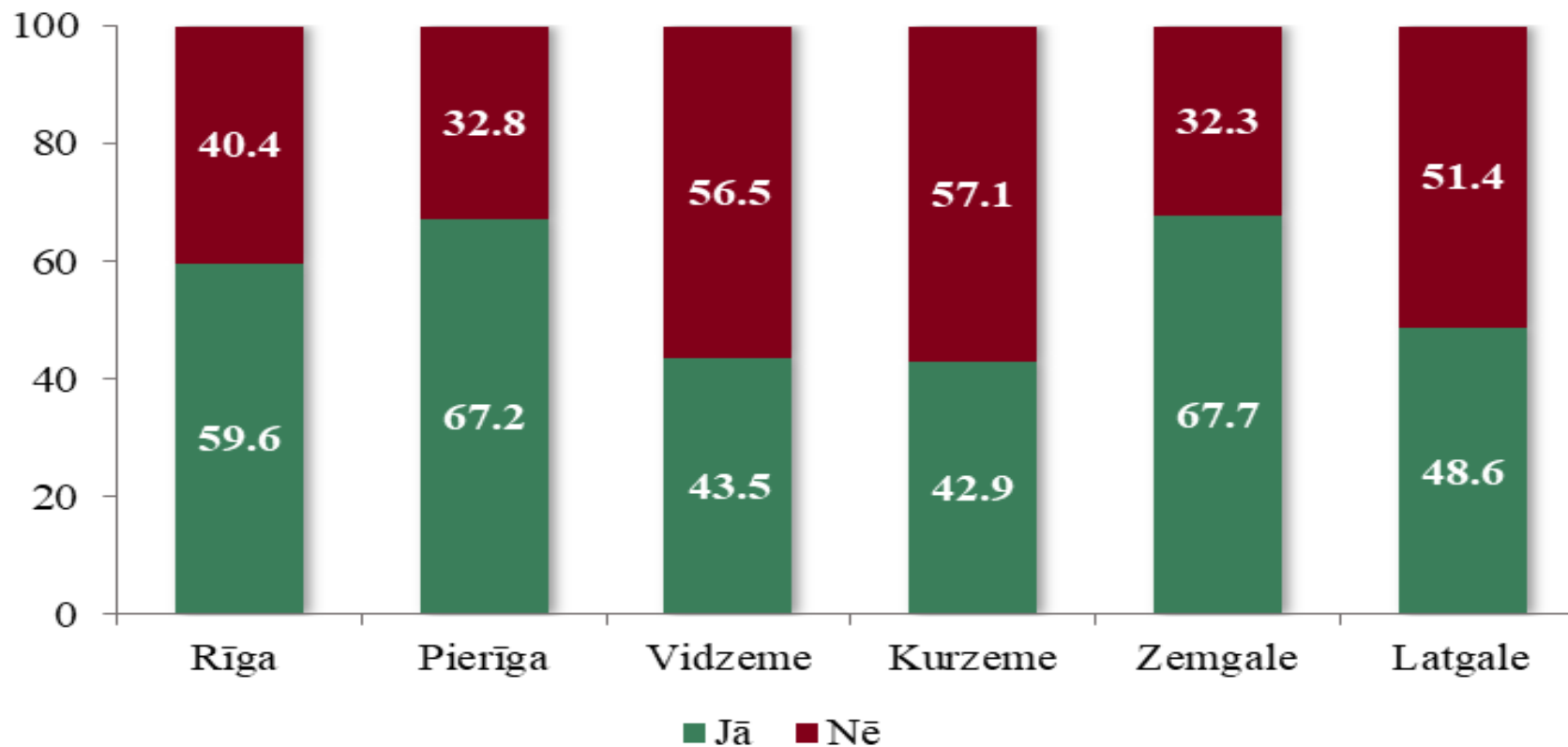
EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

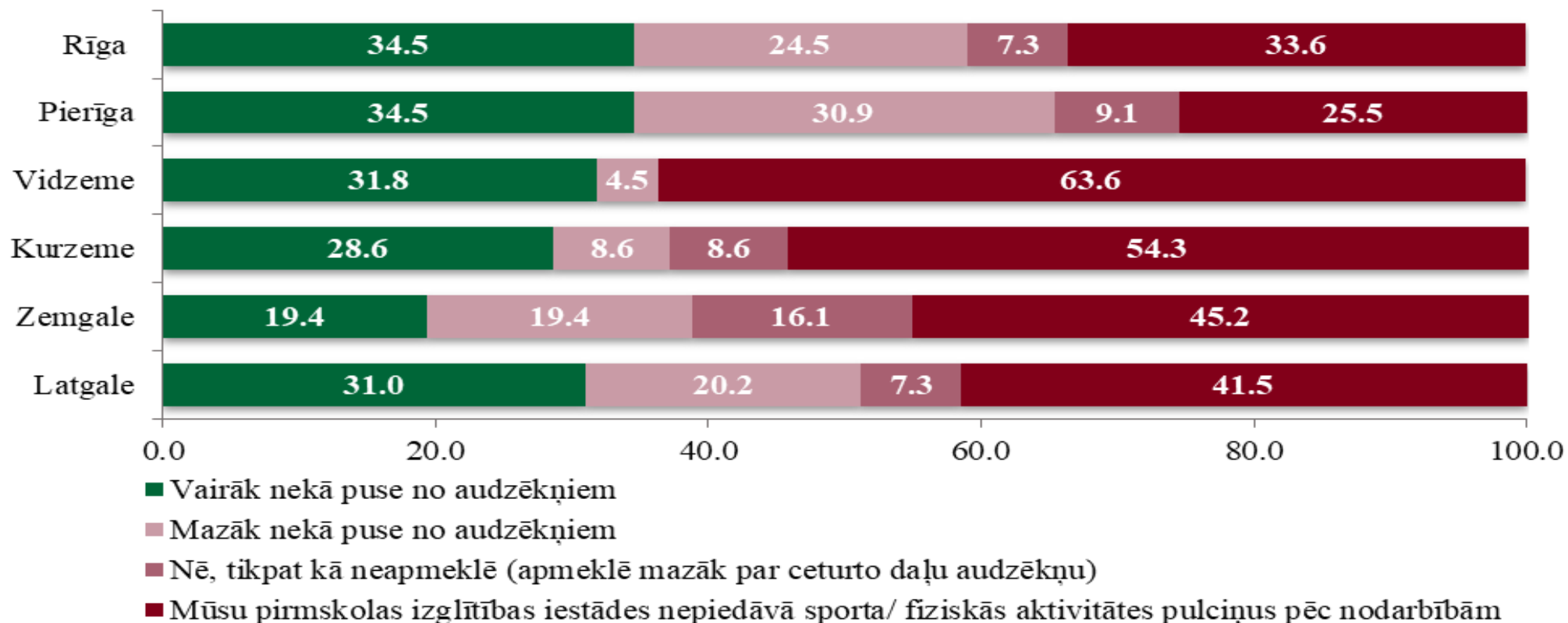
Laiks, ko PII šajā mācību gadā nodrošina fizisko aktivitāšu/rotaļu nodarbībām pirmsskolas izglītības programmā visiem grupiņas bērniem reģionu grupās (%)

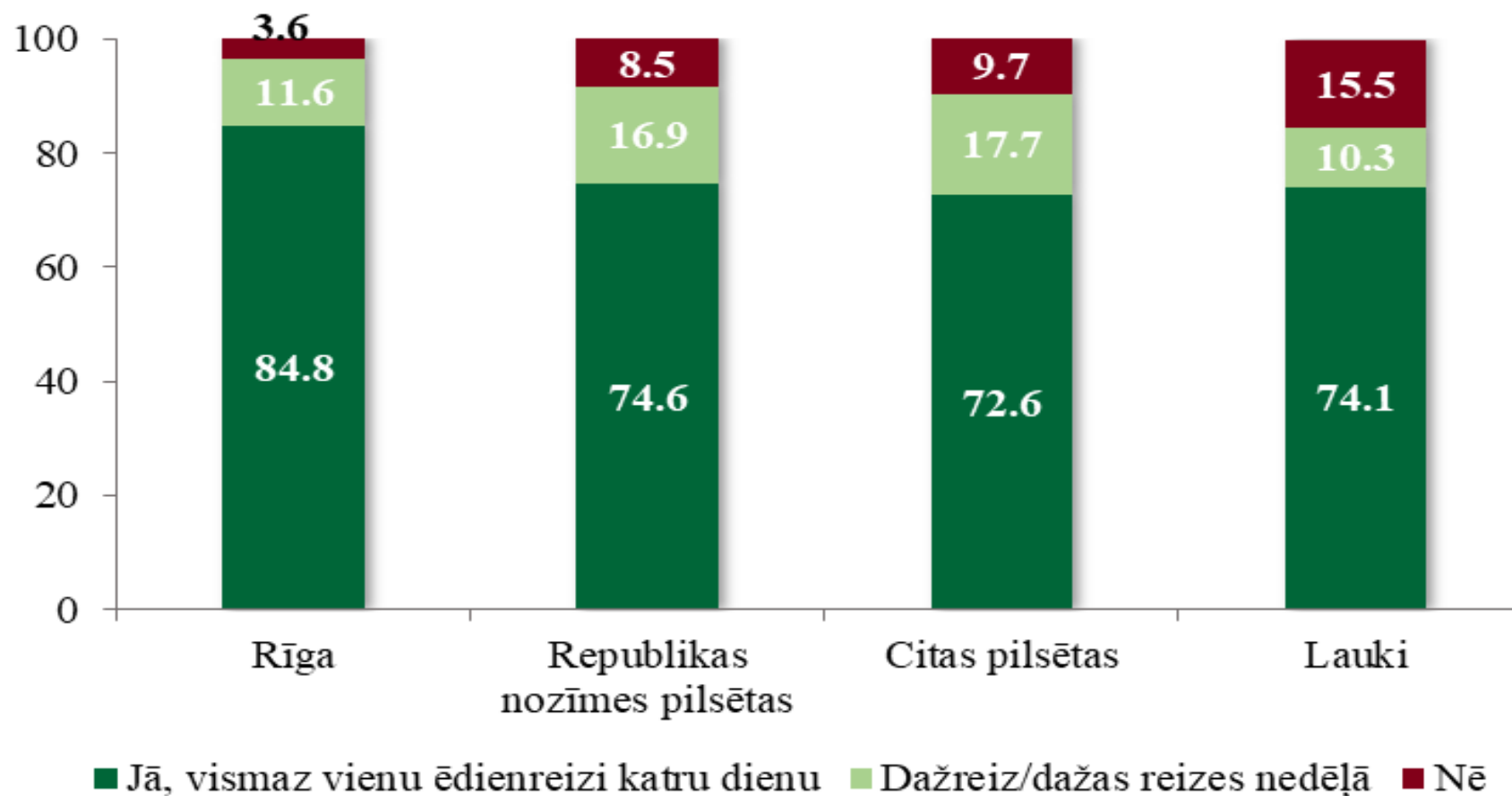
PII īpatsvars, kurās vismaz reizi nedēļā tiek organizēti izvēles sporta/ fiziskās aktivitātes pulciņi (sporta spēļu, vieglatlētikas, deju, ritmikas u.tml.) grupiņas audzēkņiem ārpus nodarbību laika reģionu grupās (%)

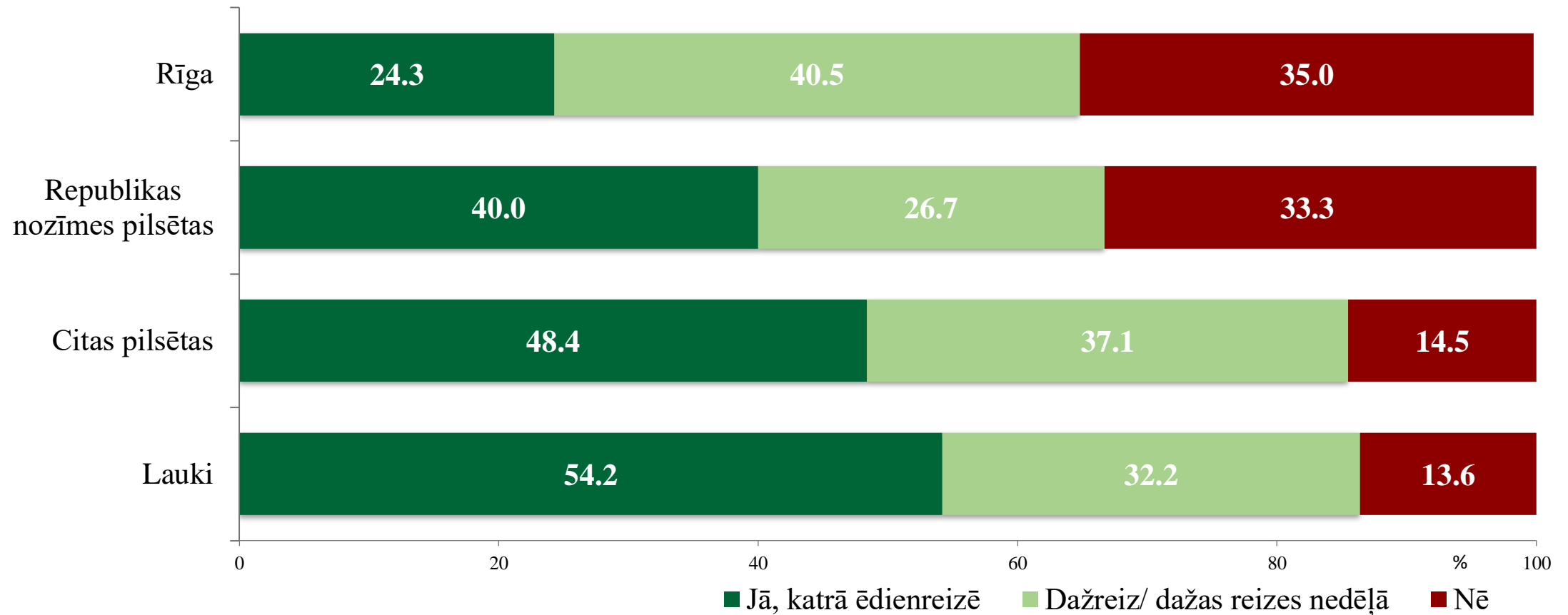
Grupiņas audzēkņu daļa, kuri apmeklē piedāvātos PI sporta/ fiziskās aktivitātes pulciņus ārpus nodarbību laika reģionu grupās (%)

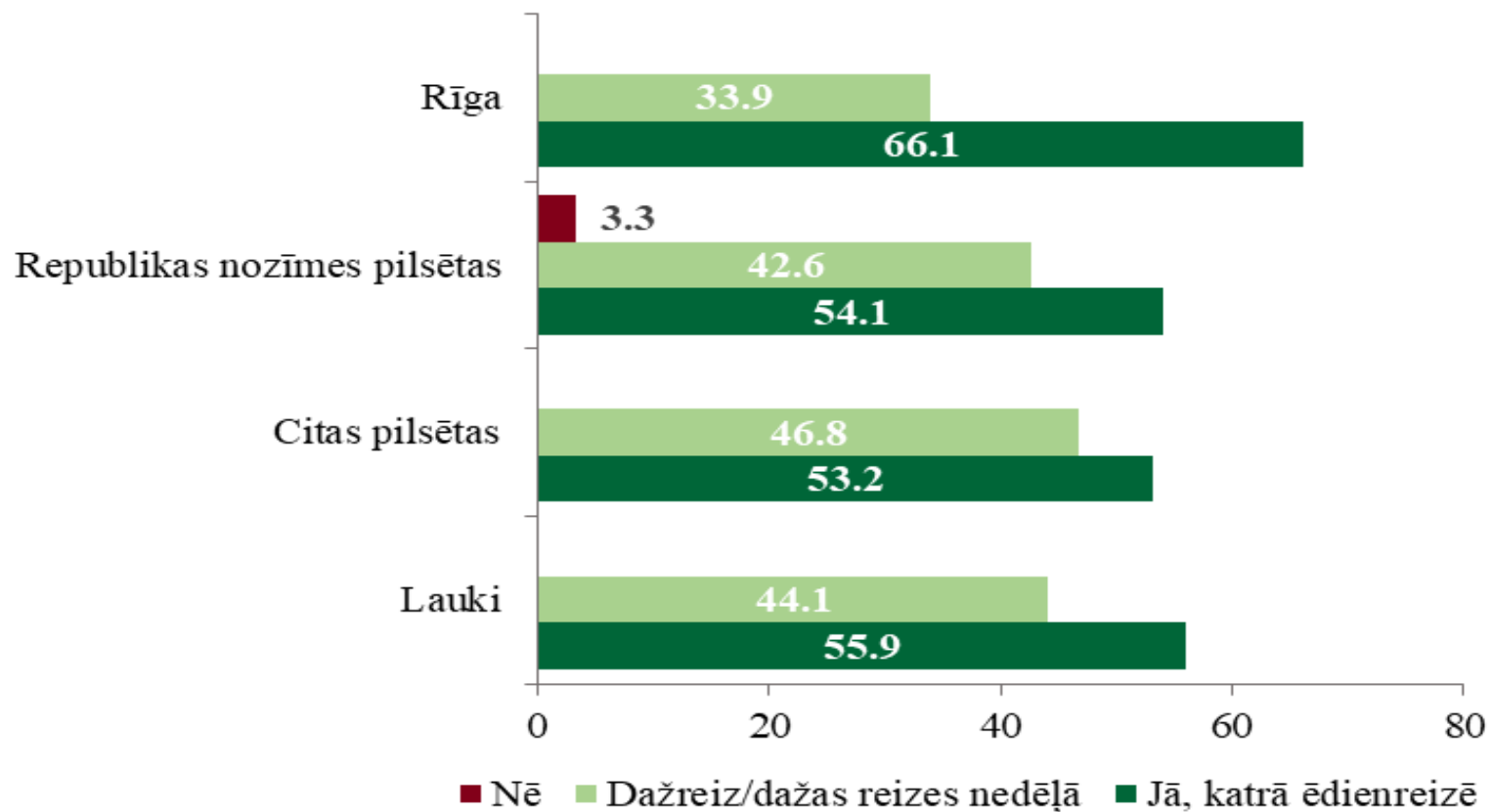
PII grupiņu personāls ietur maltītes (vai kādu no dienas maltītēm) kopā ar bērniem, pēc PII atrašanās vietas (%)

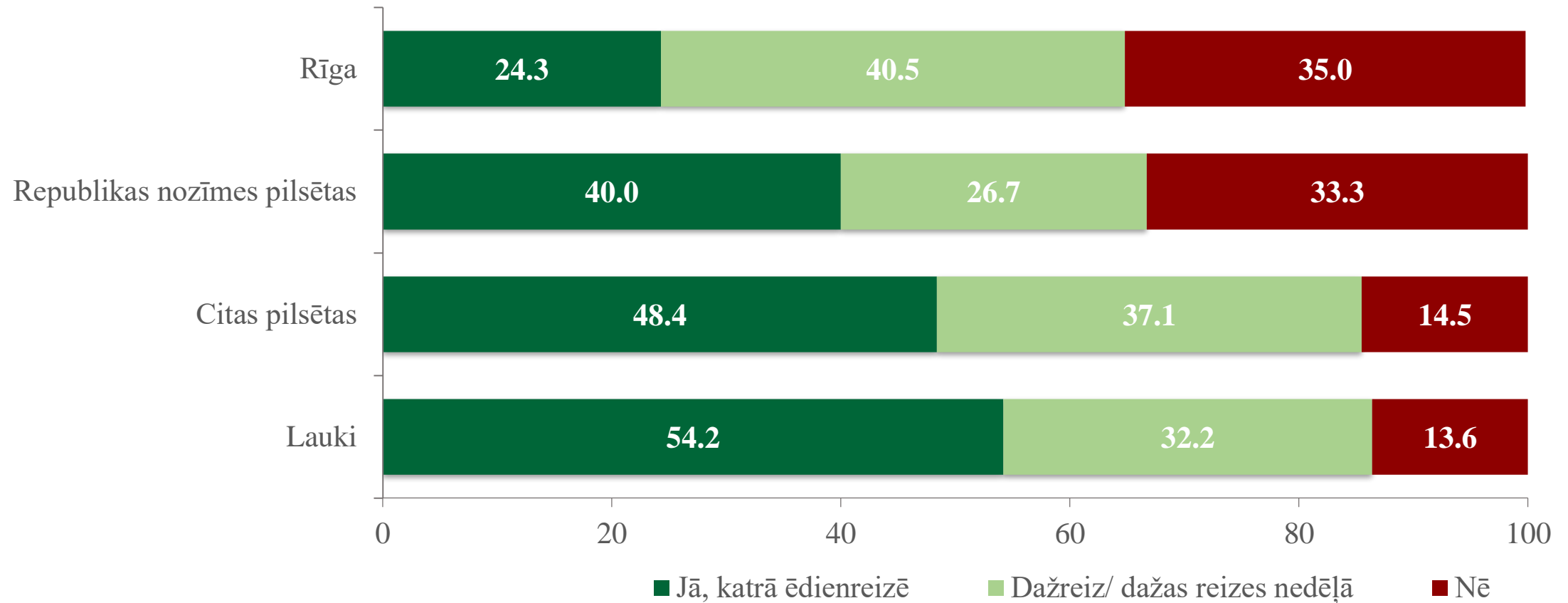
Maltītes laikā ar bērniem grupiņu personāls pārrunā servētās maltītes veselīguma aspektus, pagatavošanas veidu u.c. ar ēdienu un ēšanu saistītus aspektus, pēc PII atrašanās vietas (%)

Grupiņas personāls izmanto personīgā piemēra pieeju, lai rosinātu bērnus ēst veselīgi, pēc PII atrašanās vietas (%)

Iespēja grupiņās bērniem pašiem servēt sev ēdiena porciju/ piedalīties ēdiena servēšanas procesā pēc PII atrašanās vietas (%)

Secinājumi

- Piektdaļa 5-gadīgo bērnu ir ar lieku ķermeņa masu vai aptaukošanos, attiecīgi 12,0%, 7,2% (pēc PVO procentiņu met.).
- Augstāks 5-gadīgu bērnu īpatsvars ar lieko ķermeņa masu un aptaukošanos dzīvo ģimenēs, kurās vecākiem ir zems izglītības līmenis (pēc PVO procentiņu metodes – 22,8%).
- Ģimenēs ar augstu izglītības līmeni vecākiem ir augstāks 5-gadīgo bērnu īpatsvars ar nepietiekamu ķermeņa masu (pēc PVO procentiņu met. – 12,2%).

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Secinājumi II

- 5-gadīgiem bērniem ar lieku ķermeņa masu un aptaukošanos, piedzimstot ir bijis augsts dzimšanas svars, attiecīgi 41,5% un 41,7% (pēc PVO procentiņu met.).
- Piektā daļa 5-gadīgo bērnu krūts barošanu zīdaiņa vecumā nav saņēmuši vai saņēmuši mazāk kā vienu mēnesi.
- Vidējais krūts barošanas ilgums bija 9,3 mēneši un vidējais ekskluzīvās zīdīšanas laiks - 3,7 mēneši.
- Trešā daļa 5-gadīgo bērnu katru dienu ēd augļus un dārzeņus. Zemākais ikdienas augļu un dārzeņu patēriņa īpatsvars ir bērniem ar lieku ķermeņa masu un aptaukošanos.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Secinājumi III

- Brīvdienās teju puse (49,0%) 5-gadīgo bērnu pie ekrāniem pavada 3 un vairāk stundas. Augstākais pie ekrāniem pavadītā laika īpatsvars gan darba dienās, gan brīvdienās ir bērniem ar lieku ķermeņa masu un aptaukošanos.
- 28,1% 5-gadīgo bērnu, kuri dzīvo no PII mazāk kā kilometru uz PII tiek aizvesti ar automašīnu. Arī, ja attālums līdz PII ir 1-2 km, tad 72,6% bērnu vecāki aizved ar mašīnu. Ar nokļūšanu mājās no PII ir līdzīga situācija.
- Vecāki pietiekami neapzinās liekās ķermeņa masas un aptaukošanās problēmu saviem 5-gadīgajiem bērniem.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Secinājumi IV

- PII ir labs nodrošinājums ar fizisko aktivitāšu infrastruktūru gan iekštelpās, gan ārā.
- Vairums (94,5%) PII fizisko aktivitāšu/rotaļu nodarbības pirmsskolas apmācības programmā iekļautas katru dienu.
- PII fizisko aktivitāšu/ rotaļu nodarbībām grupiņās vidēji tiek veltītas 234 minūtes nedēļā, jeb gandrīz 4 stundas nedēļā,
- 57,4% PII grupiņu tiek organizēti izvēles sporta/fiziskās aktivitātes pulcini ārpus grupiņas nodarbību laika vismaz reizi nedēļā

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Priekšlikumi

- Veicināt un popularizēt krūts barošanu zīdaiņa vecumā kā labāko katram bērnam, izglītot jaunus vecākus par zīdīšanas priekšrocībām, nozīmi un ieguvumiem.
- Stiprināt visu iesaistīto veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju kapacitāti, izmantojot atbilstošu, regulāru personāla apmācību un tālākizglītību, lai nodrošinātu labu maternitātes aprūpes praksi un veicinātu bērnu zīdīšanu.
- Izglītot jaunās ģimenes par veselīga dzīvesveida nozīmi, arī grūtniecības laikā, iesaistot šajā darbā speciālistus, kuri strādā primārajā veselības aprūpē, grūtniecības uzraudzībā un jauno vecāku skolās.
- Turpināt veselības un izglītības nozares starpsektoru sadarbību, lai pilnveidotu un uzlabotu izglītības programmas visās izglītības iestādēs, ietverot zināšanu un prasmju apgūšanu par veselīgu dzīvesveidu gan pirmsskolas, gan skolas vecuma audzēkņiem.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Priekšlikumi II

- Jāorganizē intervences un iniciatīvas visu izglītības iestāžu audzēkņiem, kas vērstas uz pārtikas un uztura prasmēm, piemēram, ēdiena gatavošana, servēšana, pirmsskolas/skolas sakņu dārza izveide un darbs tajā, izpratnes veidošana par pārtikas produktu veselīgumu, marķējumu u.c..
- Sadarbojoties ar izglītības nozari, jāstiprina visu izglītības iestāžu speciālistu, auklīšu apmācība un tālākizglītība, lai stiprinātu viņu zināšanas un mācīšanas prasmes fiziskajā audzināšanā, aktīvu spēļu/ rotaļu vadīšanā, bērniem kustību pamatprasmju attīstīšanā, un izpratnes par fiziskās aktivitātes nozīmi veidošanā bērniem.
- Turpināt darbu pie bērnu izglītošanas, kā arī uzlabot un papildināt viņu vecāku zināšanas par veselību un to ietekmējošiem faktoriem. Izglītēt vecākus par veselīga uztura, fiziskās aktivitātes un veselīgu dzīvesveida paradumu nozīmi visos bērna vecumposmos, kā arī izglītēt par liekās ķermeņa masas un aptaukošanās veidošanos bērnam, īpaši pievēršoties ģimenēm ar zemu sociālekonomisko stāvokli.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Priekšlikumi III

- Nepieciešams uzlabot primārās veselības aprūpes speciālistu kapacitāti un apmācību par ķermeņa masas uzraudzību un pārvaldību, īpaši darbā ar bērniem, kuriem jau ir lieka ķermeņa masa un aptaukošanās, kā arī bērniem, kuriem ir nepietiekama ķermeņa masa.
- Endokrinologu asociācijai sadarbībā ar ģimenes ārstu asociācijām būtu nepieciešams veidot vadlīnijas/ieteikumus primārās veselības aprūpes speciālistiem darbā ar bērniem ar nepietiekamu ķermeņa masu un ar lieko ķermeņa masu, aptaukošanos, kā arī ar šo bērnu vecākiem.
- Nepieciešams izveidot daudzkomponentu (uztura speciālistu, fizioterapeitu, psihologu, endokrinologu iesaiste) pakalpojumus, kas nodrošinātu zināšanas un prasmes par dzīvesveidu un svara pārvaldību bērniem ar aptaukošanos, iesaistot arī vecākus.
- Nākotnē jāturpina uzraudzīt liekās ķermeņa masas un aptaukošanās izplatību bērniem, arī pirmsskolas vecumā, regulāri vācot antropometrisko mērījumu datus, lai varētu sekot tendencēm laika gaitā un varētu gūt nepieciešamos datus sabiedrības veselības zinātnei un politikas veidošanai.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Pētījuma Pasūtītāja kontakta informācija

LR Veselības ministrija
Brīvības iela 72,
Rīga, Latvija, LV-1010
Tālrunis: +371 67 876 000
Fakss: 67876002
E-pasts: vm@vm.gov.lv
www.vm.gov.lv

Pētījuma Īstenotāja kontakta informācija

Pētījumu centrs SKDS
Baznīcas iela 32-2,
Rīga, Latvija, LV-1010
Tālrunis: +371 67 312 876
E-mail: skds@skds.lv
www.skds.lv

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds